

Tisdagen den 8 mars 2011

Fattigdom bland kvinnor

P7_TA(2011)0086

Europaparlamentets resolution av den 8 mars 2011 om fattigdom bland kvinnor i Europeiska unionen (2010/2162(INI))

(2012/C 199 E/09)

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av artiklarna 2 och 3.3 andra stycket i EU-fördraget,
- med beaktande av artiklarna 8, 151, 153 och 157 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,
- med beaktande av Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, särskilt bestämmelserna om sociala rättigheter och jämställdhet mellan kvinnor och män,
- med beaktande av den allmänna förklaringen från 1948 om de mänskliga rättigheterna,
- med beaktande av Förenta nationernas internationella konvention från 1966 om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter,
- med beaktande av FN:s konvention från 1979 om avskaffande av all slags diskriminering av kvinnor,
- med beaktande av Pekingförklaringen och handlingsplattformen, som antogs under den fjärde internationella kvinnokonferensen den 15 september 1995,
- med beaktande av de millennieutvecklingsmål som Förenta nationerna fastställde 2000, särskilt mål 1 (att minska extrem fattigdom och svält) och mål 3 (att främja jämställdhet),
- med beaktande av resolution 1558 (2007) från Europarådets parlamentariska församling om feminiseringen av fattigdom,
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/54/EG av den 5 juli 2006 om genomförandet av principen om lika möjligheter och likabehandling av kvinnor och män i arbetslivet (om arbetning) ⁽¹⁾,
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets beslut nr 1098/2008/EG av den 22 oktober 2008 om Europeiska året för bekämpning av fattigdom och social utestängning (2010) ⁽²⁾,
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets beslut nr 283/2010/EU av den 25 mars 2010 om inrättande av ett europeiskt instrument Progress för mikrokrediter för sysselsättning och social delaktighet ⁽³⁾,
- med beaktande av utkastet till rådets slutsatser av den 30 oktober 2007 om översynen av medlemsstaternas och EU-institutionernas genomförande av handlingsplanen från Peking – indikatorer för kvinnor och fattigdom (13947/07),

⁽¹⁾ EUT L 204, 26.7.2006, s. 23.

⁽²⁾ EUT L 298, 7.11.2008, s. 20.

⁽³⁾ EUT L 87, 7.4.2010, s. 1

Tisdagen den 8 mars 2011

- med beaktande av kommissionens rapport av den 3 oktober 2008 om förverkligande av Barcelonamålen avseende barnomsorg före den obligatoriska skolåldern (KOM(2008)0638),
- med beaktande av kommissionens rapport om jämställdhet mellan kvinnor och män – 2010 (KOM(2009)0694),
- med beaktande av kommissionens arbetsdokument som åtföljer kommissionens rapport om jämställdhet mellan kvinnor och män – 2010 (SEK(2009)1706),
- med beaktande av kommissionens meddelande om en strategi för jämställdhet 2010–2015 (KOM(2010)0491),
- med beaktande av kommissionens arbetsdokument som åtföljer kommissionens rapport om en strategi för jämställdhet 2010–2015 (SEK(2010)1079) och (SEK(2010)1080),
- med beaktande av kommissionens meddelande om Europa 2020 – en strategi för smart och hållbar tillväxt för alla (KOM(2010)2020),
- med beaktande av rapporten om den andra europeiska livskvalitetsundersökningen, som avser familjeliv och arbete, av den 24 mars 2010 från Europeiska institutet för förbättring av levnads- och arbetsvillkor (Eurofound),
- med beaktande av sin resolution av den 13 oktober 2005 om kvinnor och fattigdom i Europeiska unionen ⁽¹⁾,
- med beaktande av sin resolution av den 18 november 2008 med rekommendationer till kommissionen om tillämpningen av principen om likalön för kvinnor och män ⁽²⁾,
- med beaktande av sin resolution av den 6 maj 2009 om aktiv inkludering av människor som är utestängda från arbetsmarknaden ⁽³⁾,
- med beaktande av sin resolution av den 10 februari 2010 om jämställdhet mellan kvinnor och män – 2009 ⁽⁴⁾,
- med beaktande av sin resolution av den 17 juni 2010 om jämställdhetsaspekterna av den ekonomiska och finansiella krisen ⁽⁵⁾,
- med beaktande av sin resolution av den 17 juni 2010 om utvärderingen av resultaten från färdplanen för jämställdhet 2006–2010 och rekommendationer för framtiden ⁽⁶⁾,
- med beaktande av sin resolution av den 7 september 2010 om kvinnornas roll i ett åldrande samhälle ⁽⁷⁾,
- med beaktande av sin resolution av den 19 oktober 2010 om kvinnor med otrygga anställningsförhållanden ⁽⁸⁾,

⁽¹⁾ EUT C 233E, 28.9.2006, s. 130.

⁽²⁾ EUT C 16E, 22.1.2010, s. 21.

⁽³⁾ EUT C 212E, 5.8.2010, s. 23.

⁽⁴⁾ EUT C 341E, 16.12.2010, s. 35.

⁽⁵⁾ Antagna texter, P7_TA(2010)0231.

⁽⁶⁾ Antagna texter, P7_TA(2010)0232.

⁽⁷⁾ Antagna texter, P7_TA(2010)0306.

⁽⁸⁾ Antagna texter, P7_TA(2010)0365.

Tisdagen den 8 mars 2011

- med beaktande av artikel 48 i arbetsordningen,

- med beaktande av betänkandet från utskottet för kvinnors rättigheter och jämställdhet mellan kvinnor och män och yttrandet från utskottet för sysselsättning och sociala frågor (A7-0031/2011), och av följande skäl:
 - A. Enligt ovannämnda beslut 1098/2008/EG borde verksamheten inom ramen för Europeiska året för bekämpning av fattigdom och social utestängning ha beaktat de olika risker med och dimensioner av fattigdom och social utestängning som drabbar kvinnor och män. I dag lever 85 miljoner européer under fattigdomsgränsen, och 17 procent av alla kvinnor i EU:s 27 medlemsstater lever i fattigdom. Dessutom har antalet fattiga kvinnor ökat oproportionerligt i förhållande till antalet fattiga män de senaste tio åren. Föräldrarnas fattigdom leder ofta till fattigdom hos barnen, vilket påverkar dem starkt senare i livet.
 - B. EU har ställts inför en stor ekonomisk, finansiell och social kris som drabbar kvinnor särskilt hårt på arbetsmarknaden och i privatlivet, eftersom det är vanligare att de har otrygga arbeten, förlorar arbetet och har ett sämre socialförsäkringsskydd. Vid en ekonomisk recession blir dessutom de personer som redan tidigare riskerade att hamna i en situation av fattigdom, av vilka majoriteten är kvinnor, ännu mer sårbara, särskilt de grupper som är missgynnade på flera plan.
 - C. De åtstrammingsåtgärder som genomförs runtom i EU kommer att få särskilt negativa följder för kvinnor, som dominerar den offentliga sektorn både som anställda och mottagare av tjänster.
 - D. Att bekämpa fattigdomen är ett av de fem mätbara mål som kommissionen har satt upp för EU 2020. Integrerad riktlinje nr 10 inom Europa 2020-strategin (att främja social delaktighet och bekämpa fattigdom) skulle uppmuntra till antagandet av nationella strategier för att skydda i synnerhet kvinnor som riskerar att drabbas av fattigdom samt garantera ensamstående föräldrar eller äldre kvinnor inkomstrygghet.
 - E. Jämställdhet mellan kvinnor och män är ett vapen i kampen mot fattigdom bland kvinnor eftersom den har en positiv inverkan på produktiviteten och den ekonomiska tillväxten och leder till ökad delaktighet på arbetsmarknaden för kvinnor, vilket i sin tur medför flera sociala och ekonomiska fördelar.
 - F. Sysselsättningen bland kvinnor ligger på i genomsnitt 59,1 procent. Den genomsnittliga löneklyftan mellan kvinnor och män är stor sedan 2000 (18 procent i EU som helhet och upp till över 30 procent i vissa medlemsstater 2010), och principen om lika lön för män och kvinnor är en av grundprinciperna i EU:s fördrag. Den könssegregerade arbetsmarknaden har direkta konsekvenser för kvinnor.
 - G. I 16 medlemsstater är risken för extrem fattigdom mycket större bland kvinnor än bland män.
 - H. Sysselsättning i sig utgör inte ett tillräckligt skydd mot extrem fattigdom. Fler kvinnor än män har lågavlönade yrken, framför allt på grund av yrkessegregationen, och i många fall skyddar enbart socialförsäkringen inte heller mot extrem fattigdom.
 - I. Ju längre period man lever i fattigdom med en särskilt låg inkomst, desto större är risken för att man hamnar i en situation av permanent ekonomisk nöd och social utestängning. Fattigdomsbekämpande åtgärder bör därför inte bara syfta till att hjälpa dem som redan lever i extrem ekonomisk nöd, utan även till att omgående förebygga och ta itu med de faktorer som gör att människor och särskilt kvinnor drabbas av extrem ekonomisk och social nöd.

Tisdagen den 8 mars 2011

- J. Det finns avsevärda ålderskillnader och skillnader mellan kvinnor och män i fråga om hur mycket tid som läggs på obetalt arbete och det dagliga omsorgsarbetet. Kvinnor i synnerhet drar det tyngsta lasset när det gäller obetalt arbete.
- K. Universell tillgång till rimligt prissatta stödtjänster av hög kvalitet, såsom barnomsorg samt omsorg om äldre och andra omsorgsberoende personer är viktigt för en jämn könsfördelning på arbetsmarknaden och som ett sätt att förebygga och minska fattigdom.
- L. Äldre människor löper större risk att drabbas av fattigdom än befolkningen i allmänhet. År 2008 uppgick andelen fattiga bland personer över 65 år till omkring 19 procent i EU-27. Äldre kvinnor befinner sig i en särskilt utsatt situation eftersom deras pension ofta är förbunden med deras civilstånd (makepension eller efterlevandepension) och de själva sällan har tillräckliga pensionspoäng på grund av avbrott i arbetslivet, löneklyftan och andra faktorer. Följaktligen drabbas kvinnor hårdare än män av bestående och extrem fattigdom (22 procent av kvinnor i åldern 65 år och äldre riskerar att drabbas av fattigdom jämfört med 16 procent av männen).
- M. Kvinnor, framför allt på landsbygden, arbetar oftare än män inom den informella ekonomin och är inte registrerade på den officiella arbetsmarknaden eller har korta anställningskontrakt, vilket medför särskilda problem när det gäller deras sociala rättigheter, däribland rättigheter i samband med graviditet, mammaledighet och amning, intjänande av pensionsrättigheter och tillgång till social trygghet.
- N. Fattigdom är en faktor som hänger samman med en ökad risk för könsrelaterat våld, som är ett stort hinder för jämställdheten. Eftersom våld i hemmet ofta leder till arbetslöshet, dålig hälsa och hemlöshet kan det också få kvinnor att hamna i en fattigdomscykel. Dessutom är människohandel en modern form av slaveri som i stor utsträckning drabbar kvinnor och flickor samt en viktig faktor som både drivs av och bidrar till fattigdom.
- O. Våld mot kvinnor, i alla dess former, är en av de mest utbredda människorättskränkningarna och känner inte några geografiska, ekonomiska eller sociala gränser. Det är ett allvarligt problem i EU, där runt 20–25 procent av alla kvinnor utsätts för fysiskt våld, och mer än 10 procent för sexuellt våld, någon gång under sitt vuxna liv.
- P. Funktionshindrade kvinnor diskrimineras inom familjen och utbildningen, har begränsade möjligheter att hitta arbete och har i regel ett socialförsäkringskydd som inte är tillräckligt högt för att skydda dem från fattigdom. Medlemsstaterna måste därför ge funktionshindrade kvinnor det särskilda stöd de behöver för att kunna utnyttja sina rättigheter samt ta fram åtgärder för att integrera dessa personer genom kompletterande stödinsatser.
- Q. Det är i allt större utsträckning framför allt kvinnor som lever i fattigdom och riskerar att drabbas av fattigdom, i synnerhet kvinnor som behöver särskilt stöd, såsom funktionshindrade kvinnor, äldre kvinnor och ensamstående kvinnor med barn (särskilt ensamstående mödrar och änkor med minderåriga barn) eller kvinnor som tillhör de grupper som löper störst risk för utestängning, såsom romer, där kvinnorna av tradition har ensamt ansvar för hemmet och familjen, vilket gör att de alltför tidigt utestängs från utbildning och sysselsättning, samt invandrarkvinnor. Därför behövs goda arbetsvillkor, inbegripet skydd av rättigheter såsom skälig lön, mammaledighet och en icke-diskriminerande arbetsmiljö, som är avgörande för dessa kvinnor.
- R. Progress-programmet är avsett att stödja ett effektivt genomförande av jämställdhetsprincipen och främja jämställdhetsintegrering i EU:s politik. Programmet är ett ytterst viktigt verktyg för att bekämpa feminiseringen av fattigdom.
- S. Den förväntade livslängden för kvinnor är cirka sex år längre än för män. Statistik från 2007 för EU-27 visade att män blir 76 år och kvinnor 82 år gamla. Detta påverkar allvarligt fattigdomen bland kvinnor, särskilt eftersom kvinnor har sämre tillgång till de sociala trygghets- och pensionssystemen än män.

Tisdagen den 8 mars 2011

Feminiseringen av fattigdomen

1. Europaparlamentet anser att förebyggande och minskning av fattigdomen bland kvinnor är en viktig del av den grundläggande principen om social solidaritet, som är ett av EU:s åtaganden i enlighet med artikel 3 i fördraget om Europeiska unionen och omfattar jämställdhet mellan kvinnor och män, social rättvisa och socialt skydd samt bekämpning av social utestängning och diskriminering.
2. Europaparlamentet konstaterar att "feminiseringen av fattigdomen" innebär att kvinnor löper större risk att drabbas av fattigdom än män, att kvinnors fattigdom är allvarligare än mäns och att fattigdomen bland kvinnor ökar.
3. Europaparlamentet påpekar att nästan 85 miljoner människor i EU befann sig enligt Eurostats indikator för risken att drabbas av fattigdom i riskzonen för fattigdom 2008, och enligt indikatorn för materiell fattigdom beräknas denna siffra att öka till 120 miljoner. Parlamentet anser att rådets beslut om fattigdomsindikatorer kan ge upphov till tvetydigheter om det allmänna minskningsmålet om att lyfta 20 miljoner människor ur fattigdom och social utestängning före 2020 (en minskning med 23,5 procent enligt Eurostats indikator för risken att drabbas av fattigdom, men med endast 16,7 procent enligt indikatorn för materiell fattigdom). Parlamentet understryker att större delen av de fattiga är kvinnor. Till detta bidrar arbetslöshet, osäkra anställningar, låga löner, pensioner under existensminimum och svårigheter att få tillgång till god offentlig service.
4. Europaparlamentet betonar att den bristande jämställdheten är ett hinder för fattigdomsminskning och äventyrar den ekonomiska och mänskliga utvecklingen.
5. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att sörja för jämställdhetsintegrering i all sysselsättningspolitik och i alla särskilda åtgärder för att underlätta möjligheterna till sysselsättning, förhindra en överrepresentation av kvinnor inom arbeten med otrygga anställningsvillkor, få fler kvinnor i varaktig sysselsättning samt förbättra deras karriärmöjligheter och minska könssegregationen på arbetsmarknaden genom att angripa de direkta och indirekta orsakerna till den.
6. Europaparlamentet menar att fattigdomen bland kvinnor inte bara beror på den senaste tidens ekonomiska kris, utan också är en följd av olika faktorer, däribland stereotyper, löneskillnader mellan kvinnor och män, problem orsakade av svårigheten att förena familjeliv med arbetsliv, kvinnors längre förväntade livslängd och, rent allmänt, de olika formerna av könsdiskriminering, som främst drabbar kvinnor.
7. Europaparlamentet påminner om att kommissionen utsåg år 2010 till Europeiska året för bekämpning av fattigdom och social utestängning i syfte att framhålla och stärka EU:s politiska engagemang för att påskynda fattigdomsbekämpningen och lyfta fram den grundläggande rätt som personer som drabbats av fattigdom eller social utestängning har att leva ett värdigt liv och vara helt integrerade i samhället.
8. Europaparlamentet erinrar om att Europeiska året för bekämpning av fattigdom och social utestängning inte var tänkt att endast bli en mediekampanj, utan ett initiativ för att stimulera en flerdimensionell politik mot fattigdom med mer avancerade fattigdomsindikatorer. Parlamentet ber därför kommissionen att göra en kritisk översikt över de nya åtgärder som medlemsstaterna har vidtagit för att komma till rätta med fattigdom och social utestängning i detta sammanhang.
9. Europaparlamentet anser att det på såväl EU-nivå som nationell nivå krävs ett starkt engagemang för fortsatt utveckling mot jämställdhet genom strategier för att förverkliga kommissionens riktlinjer för jämställdhet, den europeiska pakt för jämställdhet som Europeiska rådet antagit och den åtgärdsram för jämställdhet som EU:s arbetsmarknadsparter antagit.

Tisdagen den 8 mars 2011

10. Europaparlamentet framhåller att jämställdhet är en förutsättning för hållbar tillväxt, sysselsättning, konkurrenskraft och social sammanhållning.

11. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och rådet att ta vederbörlig hänsyn till de krav som parlamentet ställde i sina resolutioner av den 15 november 2007 om kartläggning av den sociala verkligheten⁽¹⁾, av den 9 oktober 2008 om främjande av social integration och bekämpning av fattigdom, inbegripet barnfattigdom, inom EU⁽²⁾, av den 6 maj 2009 om aktiv inkludering av människor som är utestängda från arbetsmarknaden och av den 20 oktober 2010 om minimiinkomstens roll när det gäller att bekämpa fattigdom och främja ett samhälle för alla i Europa⁽³⁾ i samband med att de utformar strategier och åtgärder för nästa fas i den öppna samordningsmetoden för social integration och socialt skydd, i strategin för social integration samt i huvudinitiativet Europa 2020 för att bekämpa fattigdom och social utestängning, där alla berörda aktörer ska engageras och göras delaktiga.

12. Europaparlamentet har tagit del av kommissionens meddelande om en strategi för jämställdhet 2010–2015 och uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att anta ett jämställdhetsperspektiv som ett nyckelinslag i alla gemensamma strategier och nationella program för att utrota fattigdom och bekämpa social utestängning.

13. Europaparlamentet ser positivt på kommissionens initiativ om en europeisk plattform mot fattigdom och uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att främja jämställdhetsdimensionen i denna plattform.

14. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att stärka den europeiska strategin för social integration och socialt skydd i enlighet med det ovannämnda initiativet om en europeisk plattform mot fattigdom och att intensifiera insatserna för att förbättra situationen för framför allt ensamstående föräldrar så att de kan leva ett värdigt liv.

15. Europaparlamentet understryker att den ekonomiska krisen har lett till att arbetslösheten och de sociala problemen fortsätter att öka i ett flertal medlemsstater och drabbar unga och äldre, kvinnor och män samt deras familjer olika. Parlamentet uppmanar därför EU och medlemsstaterna att öka sina insatser och vidta särskilda åtgärder för att utrota fattigdom och bekämpa social utestängning, särskilt fattigdom bland kvinnor och dess direkta konsekvenser för familjerna, eftersom fattigdom och social utestängning är ett brott mot de mänskliga rättigheterna och drabbar minst en av sex europeiska medborgare. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att särskilt fokusera på de mest utsatta grupperna (hushåll med ensamstående föräldrar, familjer med tre eller flera barn, funktionshindrade personer, etniska minoriteter, särskilt romer, människor som bor i de mest missgynnade mikroregionerna, personer med nedsatt arbetsförmåga och unga personer utan arbetslivserfarenhet). Tillträde till utbildning och arbetsmarknaden samt samhällsdeltagande är förutsättningar för ett värdigt liv. EU och medlemsstaterna uppmanas att se till att åtgärder vidtas för att utrota fattigdom bland barn och att se till att alla barn ges lika möjligheter i livet.

16. Europaparlamentet betonar att kvinnors integration på arbetsmarknaden under de senaste årtiondena indikerar att lågkonjunkturen får en mer direkt inverkan på inte bara kvinnorna själva utan också på hushållen, eftersom inkomsterna påverkas avsevärt av att kvinnor förlorar sina arbeten. Parlamentet betonar att arbetslösheten bland kvinnor förväntas stiga oproportionerligt mycket i samband med budgetnedskärningarna inom den offentliga sektorn, eftersom fler kvinnor än män arbetar inom utbildning, hälso- och sjukvård samt inom socialtjänsten.

17. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att tillämpa de indikatorer för kvinnor och fattigdom som togs fram i samband med handlingsplanen från Peking som ett verktyg för att övervaka följderna av bredare sociala, ekonomiska och sysselsättningsmässiga strategier för att minska fattigdomen. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att hitta lämpligare metoder för att mäta fattigdom bland kvinnor.

18. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att tillhandahålla systematiska könsuppdelade uppgifter och könsuppdelad information i de nationella rapporterna och i den årliga gemensamma rapporten om social trygghet och social integration.

⁽¹⁾ EUT C 282 E, 6.11.2008, s. 463.

⁽²⁾ EUT C 9 E, 15.1.2010, s. 11.

⁽³⁾ Antagna texter, P7_TA(2010)0375.

Tisdagen den 8 mars 2011

19. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att införa nya individuella indikatorer för kvinnor och fattigdom, som ett verktyg för att övervaka effekterna av bredare sociala, ekonomiska och sysselsättningsrelaterade strategier för kvinnor och fattigdom.
20. Europaparlamentet betonar behovet av att enas om en uppföljning av kvinnostadgan genom ett brett samråd med Europaparlamentet och med beaktande av arbetsmarknadens parter och det civila samhällets synpunkter, för att främja mekanismer i syfte att uppnå jämställdhet i alla delar av det sociala, ekonomiska och politiska livet.
21. Europaparlamentet vill rikta särskild uppmärksamhet på behovet av att gå vidare med forskning om och analyser av fenomenet "feminisering av fattigdom". Parlamentet uppmanar kommissionen och Eurofound att samarbeta med Europeiska jämställdhetsinstitutet och att inleda riktade forskningsprojekt för att utvärdera bland annat effekterna av den globala krisen på kvinnor.
22. Europaparlamentet uppmanar med kraft medlemsstaterna att garantera tillgång till grundläggande vård för alla människor, särskilt barn, ungdomar och äldre.
23. Europaparlamentet uppmanar med kraft medlemsstaterna att garantera äldre kvinnor med typiska åldersrelaterade sjukdomar tillgång till förebyggande vård och diagnostik, som ett sätt att bekämpa social utestängning och fattigdom.
24. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att underlätta tillgången till medicinsk vård för invandrarkvinnor i samband med sjukdomar som orsakats av vissa matvanor och sedvänjor. Parlamentet uppmanar även kommissionen och medlemsstaterna att utforma en hälsopolitik som syftar till att bekämpa och förebygga sedvänjor som är farliga för kvinnors hälsa och som även är en källa till social utestängning och fattigdom.
25. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att se till att jämställdhetspolitik och EU-principer tillämpas på alla nivåer, såväl lokala som nationella.
26. Europaparlamentet erinrar om att kampen mot fattigdom och social utestängning ska föras både i och utanför EU för att EU och medlemsstaterna ska kunna fullfölja sina åtaganden om att uppnå FN:s millennieutvecklingsmål senast 2015.

Bekämpning av fattigdom bland kvinnor genom arbetsmarknadspolitik och socialt skydd

27. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att ta fram särskilda program för att främja aktiv inkludering eller återintegration av kvinnor på arbetsmarknaden och särskilda möjligheter till livslångt lärande, så att de får de färdigheter och kvalifikationer såsom egenmakt, stärkt självförtroende och kapacitetsuppbyggnad, som behövs mot bakgrund av Europa 2020-strategin, som lägger tonvikt vid projekt och program för ekologisk omställning, dvs. den förnybara sektorn samt vetenskaps- och teknikintensiva gröna jobb för en ny hållbar ekonomi. För att kvinnors situation på arbetsmarknaden inte ska försämrats kräver parlamentet att hänsyn tas till familjeansvar i samband med turordningen för friställanden eftersom det i många situationer är kvinnorna som har ansvaret för barnen.
28. Europaparlamentet påminner om de stora skillnaderna mellan dem som bor på landsbygden och dem som bor i städer när det gäller tillträde till utbildning, sysselsättning och arbete av hög kvalitet. Parlamentet anser det mycket viktigt att alla dessa personer, särskilt de yngsta och mest utsatta, får en ordentlig utbildning, inbegripet yrkes- och universitetsutbildning, och uppmanar därför medlemsstaterna och kommissionen att genom ett effektivt system med aktiva politiska insatser och lämpliga utbildningsåtgärder stödja dessa grupper så att de snabbt kan anpassa sig till arbetsmarknadens krav.
29. Europaparlamentet påpekar att social trygghet, arbetsmarknadsåtgärder och socialpolitik starkt bidrar till att göra lågkonjunkturen mindre djup och långvarig eftersom arbetsmarknaderna och konsumtionen därigenom stabiliseras. Sociala trygghetssystem verkar stabiliserande på både inkomst- och utgiftssidan.

Tisdagen den 8 mars 2011

30. Europaparlamentet anser att en aktiv sysselsättningspolitik (t.ex. internutbildning och yrkesutbildning och fortbildning) är mycket viktig för att förebygga fattigdom och att arbetsmarknadens parter har en viktig funktion att fylla i detta sammanhang. Dessutom anser parlamentet att det också är viktigt med en proaktiv sysselsättningspolitik (t.ex. arbetslivserfarenhet för unga, skyddade verkstäder och arbetsplatser) för att åstadkomma en balans på och öka tillgängligheten till arbetsmarknaden samt upprätthålla sysselsättningen för missgynnade grupper.

31. Europaparlamentet understryker att det måste inrättas ett transparent regelverk för okonventionella anställningsformer så att goda arbetsförhållanden och skäliga löner kan garanteras, med tanke på att en drivkraft för att bekämpa fattigdom är att få ett arbete.

32. Europaparlamentet anser att integration av kvinnor på arbetsmarknaden är nyckeln till att bekämpa fattigdom och social utestängning. Parlamentet betonar vikten av att stödja skapandet av nya arbetstillfällen, att underlätta ytterligare fortbildning och utbildning för kvinnor som riskerar att drabbas av fattigdom och att stärka förmedlingen av arbete.

33. Europaparlamentet konstaterar att det finns ett direkt samband mellan ekonomisk ojämlikhet och kvinnors beroendeställning, liksom att det fortfarande råder bristande jämställdhet i fråga om tillgång till utbildning, familjeansvar och allmän omsorg om familjen, och beklagar att löneklyftan mellan kvinnor och män kvarstår med sina negativa effekter.

34. Europaparlamentet understryker att kvinnor löper större risk att inte bli återanställda om de förlorar sitt arbete och att de även löper större risk att missgynnas vid rekryteringar, eftersom otrygga anställningsvillkor och ofrivilligt deltidsarbete är vanligare bland kvinnor och deras löner fortfarande är lägre än männens.

35. Europaparlamentet poängterar att det enligt Eurobarometerns särskilda undersökning om jämställdhet i EU 2009 finns en utbredd uppfattning i Europa om att man måste minska löneklyftan mellan män och kvinnor.

36. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att vidta nödvändiga åtgärder för att utrota den bristande jämställdheten inom sysselsättningen som en del av Europa 2020-strategin. Parlamentet uppmanar starkt till att man ska fastställa som mål att minska löneklyftan mellan kvinnor och män med 1 procent om året för att uppnå målet om en 10-procentig minskning före 2020 samt garantera full lön för kvinnor under lagstadgad mammaledighet i enlighet med rekommendationerna i sin ståndpunkt av den 20 oktober 2010 ⁽¹⁾ om denna fråga, eftersom detta kommer att bidra till att utrota bristande jämställdhet inom sysselsättningen. Parlamentet anser dessutom att det behövs positiva åtgärder för att öka representationen av kvinnor i beslutsfattande politiska och ekonomiska organ och arbetsgivarorganisationer.

37. Europaparlamentet konstaterar att kvinnliga företagare har begränsade möjligheter att få krediter, vilket är ett stort hinder för deras yrkesmässiga utveckling och ekonomiska oberoende och strider mot principen om likabehandling.

38. Europaparlamentet uppmanar beslutsfattarna på både EU-nivå och nationell nivå att bygga sina politiska åtgärder för att begränsa de negativa följderna av den ekonomiska krisen på en analys av arbetsmarknaden som beaktar jämställdhetsaspekter samt på systematiska analyser och utvärderingar av konsekvenserna utifrån ett jämställdhetsperspektiv.

39. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att fullfölja initiativen som syftar till att erkänna den informella ekonomin och beräkna värdet av "livets ekonomi" utifrån ett jämställdhetsperspektiv i enlighet med projektet "Bortom BNP", som lanserats av kommissionen. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att garantera lämpligt socialt skydd för kvinnor och män som tar hand om äldre, sjuka eller funktionshindrade anhöriga liksom för äldre kvinnor med särskilt låg pension.

⁽¹⁾ Europaparlamentets ståndpunkt av den 20 oktober 2010 om förslaget till Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av rådets direktiv 92/85/EEG om åtgärder för att förbättra säkerhet och hälsa på arbetsplatsen för arbetstagare som är gravida, nyligen har fött barn eller ammar (P7_TA(2010)0373).

Tisdagen den 8 mars 2011

40. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att se över den befintliga lagstiftningen om tillämpning av principen om lika lön för kvinnor och män, såsom parlamentet begärde i sin resolution av den 18 november 2008 ⁽¹⁾ (ett lagstiftningsinitiativ där kommissionen uppmanades att lägga fram ett lämpligt förslag före slutet av 2009).

41. Europaparlamentet understryker att det är ytterst viktigt att reformera den makroekonomiska politiken, socialpolitiken och arbetsmarknadspolitiken för att garantera ekonomisk och social rättvisa för kvinnor, omarbeta metoderna för bestämning av fattigdomens omfattning samt utarbeta strategier för att främja en rättvis fördelning av inkomster, garantera minimiinkomst och skäliga löner och pensioner, skapa fler kvalitativa arbetstillfällen med tillhörande rättigheter för kvinnor, garantera allmännyttiga tjänster av hög kvalitet för alla kvinnor och flickor, förbättra det sociala skyddet och närservice, särskilt daghem, lekskolor och annan förskoleverksamhet, dagcentrum, fritidsverksamhet och stödåtgärder till familjer och generationsövergripande centrum, som ska vara tillgängliga för alla kvinnor, män, barn, ungdomar och äldre till ett överkomligt pris och vara förenliga med heltidsarbete.

42. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att inrätta rådgivningscentrum som ska kartlägga och bekämpa exploatering av kvinnliga arbetstagare, en av de främsta orsakerna till fattigdom och social uteslätning.

43. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att överväga att se över de sociala trygghetssystemen i syfte att individanpassa rättigheter i pensions- och socialförsäkringssystemen för att ta bort "familjeför-sörjarens fördel" och garantera jämställdhet på pensionsområdet.

44. Europaparlamentet betonar jämställdhetens positiva inverkan på den ekonomiska tillväxten. I olika undersökningar uppskattas att BNP skulle öka med 30 procent om nivåerna för kvinnors sysselsättning, deltidsarbete och produktivitet hade motsvarat männens, vilket inte bara skulle få positiva effekter för ekonomin som helhet, utan även innebära en minskad risk att drabbas av fattigdom för många kvinnor.

45. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och rådet att snarast utveckla och genomföra en strategi med målet att halvera barnfattigdomen till 2012 och att rent allmänt bryta fattigdomsspiralen eftersom det finns en stor risk för att bestående fattigdom överförs från föräldrar till barn, vilket kraftigt kan försämra barnens möjligheter till ett bättre liv. Parlamentet framhåller därför behovet av att integrera barns individuella rättigheter i alla EU:s strategier och insatser för att övervaka och utvärdera åtgärder som vidtagits för att utrota barnfattigdom, identifiera och utveckla prioriterade åtgärder, förbättra uppgiftsinsamlingen och vidareutveckla gemensamma indikatorer på EU-nivå. Parlamentet anser att det i detta sammanhang är mycket viktigt att underlätta ensamstående föräldrars inträde och återinträde på arbetsmarknaden, liksom det sociala skyddet för hushåll med en förälder, mot bakgrund av de problem som de ställs inför samt att ge konkret stöd till storfamiljer. Parlamentet anser att barn som kommer från fattiga hem där ingen arbetar måste få särskild uppmärksamhet och stöd så att man kan förhindra framtida fattigdom.

46. Europaparlamentet uppmanar relevanta nationella myndigheter att se över sin invandrarpolitik för att få fram vilka de strukturella hindren är för invandrares fulla deltagande på arbetsmarknaden. De uppmanas också att samla in uppgifter om de framsteg som gjorts för att bekämpa diskriminering av utsatta grupper samt att utvärdera effekten av de nedskärningar som berör tillgången till hälso- och sjukvård, utbildning och socialt skydd.

47. Europaparlamentet noterar rådets beslut av den 17 juni 2010 om att låta medlemsstaterna själva i samarbete med regionerna sätta sina nationella mål för att minska antalet personer som riskerar att drabbas av fattigdom och utestängning på grundval av en eller flera av de tre indikatorer som rådet enats om. Medlemsstater som endast använder indikatorn "arbetslösa hushåll" riskerar att systematiskt negligera problem såsom fattigdom bland förvärvsarbetande, energifattigdom, fattigdom bland ensamstående föräldrar, barnfattigdom och social utestängning. Medlemsstaterna uppmanas med kraft att inte utnyttja möjligheten att välja sina egna indikatorer för att nå mindre ambitiösa mål i fattigdomsbekämpningen. Parlamentet uppmärksammar det svåra läge som miljontals europeiska pensionärer befinner sig i, vars pensioner inte räcker till att leva på och inte täcker åldersrelaterade behov, mycket på grund av de höga kostnaderna för läkemedel och vård. Parlamentet betonar att skol- och universitetsutbildning för de mest utsatta grupperna bör vara ett prioriterat mål och att varje medlemsstat bör fastställa sina mål för att uppnå detta.

⁽¹⁾ EUT C 16 E, 22.1.2010, s. 21.

Tisdagen den 8 mars 2011

48. Europaparlamentet betonar att en aktiv politik för social integration bör ha ett helhetsperspektiv för att utrota fattigdom och social utestängning eftersom ett jämlikt och fullständigt deltagande i det ekonomiska, politiska och sociala livet bör betraktas som en individuell rättighet, särskilt genom att det säkerställs att alla har full tillgång till kvalitativa sociala tjänster och tjänster av allmänt (ekonomiskt) intresse.

49. Europaparlamentet framhåller behovet av att man på nationell nivå tar fram lämpliga strategier för arbetsmarknadsintegration och utbildningsåtgärder samt särskilda skatteregler för ensamstående föräldrar, som ett led i bekämpningen av fattigdom, barnfattigdom och social utestängning.

50. Europaparlamentet framhåller att åtgärder måste vidtas på såväl nationell nivå som EU-nivå för att bekämpa diskriminering när det gäller möjligheterna på arbetsmarknaden och i lönepolitiken.

51. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att noggrant undersöka hinder för social delaktighet, såsom energifattigdom, ekonomisk utestängning och hinder i tillgången till informations- och kommunikationsteknik (IKT).

52. Europaparlamentet framhåller att man måste samordna politiken för att bekämpa arbetslöshet och social utestängning på samtliga förvaltningsnivåer för att fattigdomen ska kunna bekämpas på ett effektivt sätt.

53. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att underlätta tillträdet till utbildningsprogram för invandrare och etniska minoriteter för att de lättare ska kunna komma in på arbetsmarknaden.

Förenande av familje- och arbetsliv för kvinnor som lever i fattigdom eller riskerar att drabbas av fattigdom

54. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att vidta nödvändiga åtgärder för att främja möjligheten att förena arbets- och privatliv, så att kvinnor som riskerar att drabbas av fattigdom får möjlighet att fortsätta sitt yrkesliv, i form av heltidsarbete, eller genom att ge tillgång till deltidsarbete eller andra flexibla anställningsformer, bland annat genom att de under perioder då de tar hand om anhöriga ges möjlighet att tillfälligt gå över till deltidarbete.

55. Europaparlamentet påpekar att en tredjedel av Europas hushåll med ensamstående föräldrar lever i fattigdom.

56. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att, i samband med ovannämnda förfarande om ändring av rådets direktiv 92/85/EEG, vidta nödvändiga åtgärder för att förhindra att kvinnliga arbetstagare friställas under graviditeten eller mammaledigheten. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att vidta aktiva åtgärder för att förhindra att gravida kvinnor diskrimineras på arbetsmarknaden och för att se till att deras pensionsrättigheter och storleken på pensionerna inte påverkas av att de tar ut mammaledighet.

57. Europaparlamentet påminner medlemsstaterna om att en av grundstenarna i en jämställd arbetsmarknad är tillhandahållandet av god barnomsorg. Parlamentet beklagar att de mål från Europeiska rådets möte i Barcelona 2002 om barnomsorg för barn i förskoleåldern för minst 90 procent av alla barn mellan tre år och den obligatoriska skolåldern samt minst 33 procent av alla barn under tre år, som fastställdes till 2010, är långt ifrån uppfyllda. Parlamentet uppmanar rådet och medlemsstaterna att uppfylla och förnya sina åtaganden om Barcelonamålen om att tillhandahålla lättillgänglig och god barnomsorg till ett överkomligt pris och att sätta upp nya mål för omsorgen om omsorgsberoende personer. Parlamentet uppmanar därför medlemsstaterna att förbättra tillgängligheten, framför allt genom ekonomiskt stöd till barnomsorg, och att förbättra den offentliga barnomsorgen och uppmanar företagen att inrätta sin egen barnomsorg.

58. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att vidta riktade åtgärder för att se till att kvinnor i en missgynnad miljö har rättvis tillgång till offentliga hälso- och sjukvårdssystem – framför allt till primärvård (däribland skydd för mödrar och barn) i enlighet med vad som angetts av WHO – och även till gynekologisk och obstetrisk vård, bra bostäder, rättssystem, utbildning, yrkesutbildning, livslångt lärande, idrott och kultur, för att förhindra avhopp från skolan och underlätta en smidig övergång från skolan till arbetsmarknaden.

Tisdagen den 8 mars 2011

59. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att ta fram lämpliga åtgärder för att stödja tonårsmödrar, som ofta har svårt att hitta arbete och lever i fattigdom på grund av sin låga utbildningsnivå och på grund av sociala fördomar.

Bekämpning av fattigdom bland äldre kvinnor

60. Europaparlamentet betonar att kvinnor löper större risk att drabbas av fattigdom än män, särskilt äldre kvinnor, eftersom de sociala trygghetssystemen grundas på principen om kontinuerligt avlönat arbete. Kvinnor uppfyller i vissa fall inte detta villkor på grund av att de gjort avbrott i arbetet och att de straffas på grund av diskriminering på arbetsmarknaden, särskilt genom löneklyftan, vid mammaledighet och deltidarbete, eller till följd av att de slutat arbeta eller avbrutit sitt yrkesliv för att ägna sig åt familjen eller för att de har arbetat i makens företag, framför allt inom handels- och jordbrukssektorn, utan lön eller socialförsäkringsskydd. Parlamentet uppmanar medlemsstaternas regeringar att erkänna barnuppfostran som pensionsgrundande arbete, så att kvinnor kan få full pension. Medlemsstaterna rekommenderas att garantera adekvata pensioner för kvinnor.

61. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att vidta åtgärder för att se till att kvinnor får lika tillgång till de sociala trygghets- och pensionssystemen, med tanke på deras längre förväntade livslängd, samt att principen om likabehandling av kvinnor och män tillämpas konsekvent i pensionsförsäkringssystemen för att minska pensionsklyftan mellan kvinnor och män.

62. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att garantera tillräcklig social trygghet för de kvinnor som tar hand om sjuka, äldre eller funktionshindrade familjemedlemmar och för äldre kvinnor med särskilt låg pension.

Konsekvenserna av könsrelaterat våld för fattigdomsrisk

63. Europaparlamentet påpekar att våld mot kvinnor fortfarande är ett stort problem inom EU, som drabbar såväl offren som förövarna oberoende av ålder, utbildning, inkomstnivå eller social ställning och som får allt större konsekvenser för risken för marginalisering, fattigdom och social utestängning samt kan utgöra ett hinder för kvinnors ekonomiska oberoende, hälsa och tillgång till sysselsättning och utbildning. Parlamentet uppmanar återigen kommissionen att inrätta ett europeiskt år för bekämpning av våld mot kvinnor.

64. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att vidta de åtgärder som behövs för att säkerställa en tillbörlig registrering, analys och undersökning av de faktorer som leder till våld i hemmet, så att det omedelbart kan tas fram strategier för hur man ska förhindra och ta itu med konsekvenserna av sådant våld, till exempel att man erbjuder boende åt hemlösa kvinnor som utsatts för våld i hemmet.

65. Europaparlamentet betonar behovet av att öka EU:s insatser för att utrota människohandel och sexuellt utnyttjande genom ett närmare straffrättsligt och polisiärt samarbete. Medlemsstaterna uppmanas med kraft att vidta de åtgärder som behövs för att stoppa skadliga traditionsbundna attityder och sedvänjor, däribland kvinnlig könsstympning, barnäktenskap och tvångsäktenskap samt hedersrelaterade brott.

66. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att, om de inte redan gjort det, utarbeta nationella planer för att bekämpa alla former av våld mot kvinnor, sörja för en kontinuerlig och systematisk övervakning av hur åtgärderna uppnås, garantera lagstiftning av högsta standard när det gäller att bekämpa mäns våld mot kvinnor och anslå tillräckliga medel till stöd och skydd för våldsoffer som ett sätt att förebygga och minska fattigdomen.

67. Europaparlamentet konstaterar dessutom att om man hittar meningsfulla lösningar för att bemästra fattigdomen bland kvinnor kan det vara ett sätt att minska det könsrelaterade våldet, eftersom kvinnor som lever i fattigdom löper större risk att utsättas för misshandel.

Tisdagen den 8 mars 2011

68. Europaparlamentet understryker vikten av att medlemsstaterna och de regionala och lokala myndigheterna vidtar åtgärder för att underlätta för kvinnor som har varit utsatta för könsrelaterat våld att komma tillbaka till arbetsmarknaden, med hjälp av instrument som Europeiska socialfonden eller Progress-programmet.

69. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att vidta könsspecifika åtgärder för att ta itu med frågor som inte bara är kopplade till fattigdom på grund av dålig inkomst, utan även till kultur, social och politisk delaktighet och sociala nätverk.

Social dialog och det civila samhället i kampen mot fattigdom bland kvinnor

70. Europaparlamentet betonar vikten av en strukturerad social dialog i kampen mot fattigdom bland kvinnor. I detta hänseende är det nödvändigt att förbättra systemen för delaktighet i och samarbete med kvinnoorganisationer, andra icke-statliga organisationer och berörda aktörer samt det civila samhället i allmänhet.

71. Europaparlamentet anser att en genuin dialog bör syfta till att göra det möjligt för de mest missgynnade grupperna att, tillsammans med myndigheterna på nationell nivå och EU-nivå, utbyta åsikter och bidra till att besegra den extrema fattigdomen, vilket innebär ett konkret exempel på bästa praxis på EU-nivå inom detta område.

72. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att bibehålla de ekonomiska anslag som kan användas av organisationer inom det civila samhället för att bekämpa och stävja effekterna av kvinnors fattigdom.

Garanterad finansiering som ett sätt att bekämpa fattigdom

73. Europaparlamentet betonar vikten av strukturfonderna, särskilt Europeiska socialfonden, som är ett viktigt verktyg för att hjälpa medlemsstaterna att bekämpa fattigdom och social utestängning. Parlamentet efterlyser mer samfinansierade åtgärder från medlemsstaterna för att stödja tjänster som barnomsorg och omsorg för äldre och omsorgsberoende personer, varvid man även bör pröva nya former och metoder för organisatoriskt och finansiellt samarbete mellan den privata och den offentliga sektorn. Medlemsstaterna uppmanas att kontrollera att de tilldelade resurserna används på ett korrekt och ändamålsenligt sätt.

74. Europaparlamentet understryker vikten av att utveckla det juridiska begreppet gemensamt ägande i syfte att uppnå ett fullständigt erkännande av kvinnors rättigheter inom jordbrukssektorn, ett fullgott socialförsäkringsskydd för dem och ett erkännande av deras arbete. Dessutom behöver bestämmelserna i Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling ⁽¹⁾ ändras för att, i likhet med Europeiska socialfonden, möjliggöra positiva åtgärder för kvinnor under den kommande programperioden 2014–2020, vilket var möjligt under tidigare perioder men inte under den nuvarande – åtgärder som kommer att få mycket positiva effekter på kvinnors sysselsättning inom jordbrukssektorn.

75. Europaparlamentet ser positivt på inrättandet av ett europeiskt instrument för mikrokrediter för sysselsättning och social delaktighet. Parlamentet efterlyser i detta hänseende skräddarsydda åtgärder, särskilt tekniskt stöd och kompletterande insatser, som är inriktade på att säkerställa ökad tillgång och tillgänglighet till mikrofinansiering för kvinnor som har svårt att komma in på arbetsmarknaden eller vill etablera sig som egenföretagare eller starta egna mikroföretag.

*

* *

76. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet och kommissionen samt till medlemsstaternas regeringar och parlament.

⁽¹⁾ Rådets förordning (EG) nr 1698/2005 av den 20 september 2005 om stöd för landsbygdsutveckling från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU) (EUT L 277, 21.10.2005, s. 1).